

Ошќако ќе ги осигура предусловиите, секое GLOBE училиште :

- се впишува под своето име и своите географски координати во GLOBE базата во САД,
- добива свој идентификационен број и пасворд за внесување на податоци
- внесува податоци од еколошките мерења во вид на нумерички табели, графикони и карти,
- ги користи податоците за изработка на самостојни ученички и училишни истражувачки проекти,
- контактира преку електронска мрежа со училишта и научници од целиот свет.

GLOBE обласи

Атмосфера (Atmosphere)
Вода (Hydrology)
Почви (Soils)
Земјина покривка
(Land cover)
Земјата како систем
(Earth as a system)

GLOBE во Македонија

Република Македонија пристапи кон GLOBE програмата на 24 август 1998 година. Координирањето со активностите го води Министерството за животна средина и просторно планирање, а во соработка со Бирото за развој на образованието.

Во реализација на GLOBE помагаат доброволците од Американскиот Мировен Корпус во Република Македонија.

GLOBE училишта во Македонија

Од основните и средните училишта во Македонија, досега се вклучени следниве:

1. ОУ"Димитар Миладинов" од Скопје
2. ОУ"Гоце Делчев" од Ресен
3. ЗСУ"Гоце Делчев" од Валандово
4. ДСУ"Нико Нестор" од Струга,
5. ОУ"Пере Тошев" од с. Дупјачани-прилепско
6. ЦСО"Ацо Русковски" од Берово
7. ДСУ"Наум Наумовски Борче" од Пробиштип
8. ДСУ"Димитар Влахов" од Струмица
9. ДСУ"Ѓорче Петров" од Кавадарци
10. ОУ"Кирил и Методиј" од Битола
11. ДСУ"Орце Николов" од Скопје
12. ДСУ"Орде Чопела" од Прилеп

Македонски Информативен Центар за животна средина

Светлана Ѓорѓева, Национален Координатор

Снежана Рашкова, асистент

Ангелина Јовановиќ, асистент

тел: +389/ 2 30 66 930 л. 111,

факс: + 389/ 2 30 66 931,

e-mail: S.Gorgeva@moepp.gov.mk

e-mail:S.Raskova@moepp.gov.mk

e-mail:A.Jovanovik@ymoepp.gov.mk

www.globe.moe.gov.mk

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

GLOBE

Во Македонија

GLOBE е .....

Глобално набљудување и учење во полза на животноста средина.

GLOBE е светска научна и образовна програма која ја координира работата на учениците, наставниците и научниците во проучувањето и разбирањето на глобалната животна средина.

GLOBE е меѓународен сојуз кој го склучија учениците, наставниците и научниците за нивно заедничко делување.

GLOBE е светска мрежа на основни и средни училишта кои ја применуваат GLOBE Програмата

GLOBE, теоријата ја претвара во пракса, им ја приближува научната работа на младите истражувачи и им овозможува непосредно да ги користат резултатите од своите проучувања.

GLOBE е програма која развива стандардизирани методологии за мерење и собирање на компаративни податоци за состојбата на животната средина.

GLOBE се стотина илјади ученици кои

секојдневно испраќаат податоци од над 4 000 000 локални набљудувања, овозможувајќи подобро разбирање на планетата Земја

Како се создаваше GLOBE

GLOBE Програмата беше иницирана во 1994 година од страна на американскиот претседател Ал Гор. Официјално, нејзината имплементација започна на 22 април 1995 год., на 25 годишнината на Денот на Земјата.

Програмата ја води Владата на САД преку партнерства со другите земји, а носители на нејзината реализација се повеќе научни и истражувачки организации Универзитетското Здружение за истражување на воздухот, Државниот Универзитет во Колорадо и НАСА.

Научниците создадоа наставен пакет на стандардизирани методи за мерење на различни аспекти на животната средина кои се користат во GLOBE училиштата низ целиот свет и кои овозможуваат мерењата што ги вршат учениците да се забележуваат на компаративен начин. Така, континуирано се добиваат податоци преку кои се следат глобалните промени во различни места на земјината површина.

Програмата, од создавањето па до денес, постојано се усовршува и дополнува со нови методи и нови области на истражување, а бројот на училиштата и земјите кои стануваат членови на GLOBE семејството секојдневно расте.

Денеска, во Програмата се вклучени над 10 000 училишта, од над 100 земји.

Цели на GLOBE

- Да се придонесе кон научно разбирање на Земјата,
- Да се сфати Земјата како глобален и единствен еко-систем,
- Да се зголеми свеста за животната средина на поединците во целиот свет,
- Да се координира работата на учениците, наставниците и научниците на глобално ниво.

За којо е GLOBE

Учениците вршат директни еколошки набљудувања и мерења на ограничена површина со димензии од 15 км на 15 км, која е лоцирана во близина на училиштата и која со географските координати е забележана на серверот во Америка.

Мерењата и испраќањата на податоци ги вршат континуирано. Врз основа на податоците вршат истражувања и воедно учат како нивните локални откритија, заедно со оние на други ученици и научници од целиот свет, ја дополнуваат сликата за животната средина на земјината топка.

Наставниците во целиот свет ги упатуваат учениците како да ги вршат мерењата, им помагаат да го разберат значењето на нивните набљудувања и ја објаснуваат важноста на глобалните визуелизации (глобалната свест).

За наставниците GLOBE претставува прирачник за практикување на физиката, хемијата, биологијата, географијата, математиката, информатиката, т.е. на речиси сите природни науки.

Научниците и учениците ги анализираат податоците во врска со информациите добиени од други извори. Проучувањата на животната средина во рамките на GLOBE помагаат за подобро разбирање на Земјата како систем.

Нациите од целиот свет ги вклучуваат своите училишта во GLOBE, со цел да ја зголемат глобалната еколошка свест, глобалното собирање на податоци и да не обединат во една заедничка активност во заштита на нашиот единствен дом-планетата Земја.

Како да станеме член на GLOBE семејството

За да може некое училиште да стане GLOBE училиште мора да поседува некои предуслови:

- Да пројави интерес за спроведување на GLOBE Програмата во рамките на еколошките секции (основните училишта) или во рамките на слободните проектни активности (средните училишта),
- Да има пристап до интернет,
- Да има барем еден обучен GLOBE наставник,
- Редовно, точно и правилно да ги врши мерењата, а податоците да ги внесува во базата по пат на интернет.